

¹ A honvédelmi miniszter megbízásából Sólyom László vezérőrnagy még 1947 márciusában kérte a párizsi követségtől az érvényben levő francia katonai szabályzatok megszerzését. Időközben a követség meg is kapta a francia Hadügyminisztériumtól a megfelelő jegyzéket. A Külügyminisztérium (Heltai György) felszólította Károlyit, hogy ez alapján vásárolja meg a könyveket, de nem jelölte meg, melyeket.

362. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. november 12.)

Mint már jelentettem, a sorbonne-i magyar tanszék és intézet felállításának kérdéséhez az illetékes francia közegek pozitív állásfoglalása végre megtörtént,¹ ami számos intervenciónknak, de nyilván Gauquié követ úr és Warnier úr közreműködésének is köszönhető. Legutóbb Baillou, a francia Külügyminisztérium kulturális osztályának h. igazgatója közölte ezt a hírt velünk. Ő is azt mondja, hogy a Sorbonne rektorának Mexikóból való visszaérkezése után december közepén kerül sor az intézet felállítására és Aurélien Sauvageot professzor előadói megbízására.

Kevésbé határozottan nyilatkozott M. Baillou a magyar-francia kultúregyezmény aláírásának időpontjáról, melyet egyes francia körök, úgy látszik, szeretnének elhalasztani. Végül is úgy nyilatkozott, hogy leghelyesebb lesz, ha Gauquié követ párizsi tartózkodásának idején a követ és a Quai d'Orsay Gauquié követtel egyetértésben megállapodnak az aláírás időpontjára nézve.

Benyomásom szerint a francia Külügyminisztériumban még nem alakult ki végleges vélemény arról, hogy a kulturális egyezmény aláírása időszerű-e, úgy látszik, meg akarják várni Gauquié szóbeli jelentését és Joxe Directeur Généralnak Mexikóból való visszaérkezését is. M. Baillou szerint Joxe úrnak kellene a kultúregyezmény aláírásakor majd Budapestre utaznia.

MOL XIX-J-1-k 33. doboz 18/g (eredeti). Közli: Dokumentumok Magyarország nemzetközi kulturális kapcsolatainak történetéből 1945–48. Szerk.: Gönyei Antal. Budapest, 1988. 298.

¹ Néhány nappal előbb, november 6-án táviratozta Károlyi: „Sarraill rektor közölte Sauvageot professzorral, hogy elvileg fakultás beleegyezett magyar tanszék felállításába. UNESCO-kongresszusról való visszatérése után decemberben megbeszélést folytat Sauvageot-val magyar oktatás gyakorlati megvalósításáról egyetemen.” (*KÜM irattára. Párizsi táviratok – eredeti tisztázat*)

363. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. november 12.)

A Franciaországi Magyarok Demokratikus Egyesülete beadvánnyal fordult hozzám, amelyben bejelenti, hogy értesülései szerint Mulhouse környékére több ezer főnyi új magyar emigráns érkezett. Az egyesület elhatározta, hogy ezeket az új magyar emigránsokat, akik között számos, a magyar demokrácia számára megnyerhető elem van – ipari munkások, földművesek, diákok –, beható kulturális és szociális gondozás alá veszi. Az egyesület párizsi központja ezt a munkát már néhány hónap előtt megkezdte, de most szükségesnek látszik Mulhouse-ban is egy állandó kirendeltség felállítása. Ennek költségeire a demokratikus egyesület vezetősége Külügyminiszter Úrtól havi 30 000 frank támogatást kér.